

COUNTLINE INFORMUOJA

DABAR PATS GERIAUSIAS LAIKAS MOKYTIS

ANVT rekomendacijos rengiant aiškinamąjį raštą pagal 6-tą VAS

Rekomendacijas įmonėms aiškinamojo rašto turinio dalyje:

- pastabose pateikti ataskaitinių finansinių metų ir mažiausiai vienų praėjusių finansinių metų informaciją. Ji turėtų būti pateikiama tokia pat tvarka, kokia pateikti finansinių ataskaitų straipsniai. Pastabos numeruojamos iš eilės. Pastabos numerį reikėtų nurodyti prie finansinės ataskaitos straipsnio, kurį ji paaiškina;
- aiškinamąjį raštą turėtų sudaryti šios dalys: bendroji dalis, apskaitos politika, pastabos;
- aiškinamajame rašte pateikti informaciją apie kitose finansinėse ataskaitose neparodytus įmonės sandorius ir įvykius (neapibrėžtuosius įsipareigojimus, neapibrėžtąjį turtą, poataskaitinius įvykius), pretenzijas įmonei ir įmonės teisių apribojimus, jei tokių yra. Jei įmonė tokios informacijos neturi, rekomenduotume aiškinamajame rašte nurodyti, kad įmonė tokios informacijos neturi dėl galimos įtakos finansinių ataskaitų informacijos vartotojų priimamiems sprendimams;
- aiškinamojo rašto apskaitos politikos dalyje pateikti informaciją apie įmonės taikytą apskaitos politiką.

Rekomendacijas įmonėms aiškinamojo rašto bendrojoje dalyje:

- nurodyti ataskaitinių finansinių metų ir praėjusių finansinių metų vidutinį darbuotojų skaičių pagal sąrašą;
- nurodyti registrą, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie įmonę;
- nurodyti patronuojančiosios įmonės, sudarančios mažiausios įmonių grupės, kuriai įmonė priklauso kaip patronuojamoji, teisinę formą, pavadinimą, kodą ir buveinę (adresą), jei įmonė priklauso įmonių grupei.

Rekomendacijas įmonėms aiškinamojo rašto apskaitos politikos dalyje:

- aiškinamojo rašto apskaitos politikos dalyje reikėtų nurodyti, kad finansinės ataskaitos yra parengtos vadovaujantis verslo apskaitos standartais ir taip pat nurodyti kitus teisės aktus, kuriais buvo vadovautasi tvarkant apskaitą ir sudarant finansines ataskaitas;
- apskaitos politikos dalyje turėtų būti pateikiamas tik toks apskaitos politikos apibūdinimas, kuris padėtų suprasti pateiktą finansinių ataskaitų informaciją. Nereikėtų, kuris yra pateiktas VAS. Reikėtų tik nurodyti, koks konkretus aprašymo metodas yra taikomas. Taip pat neturėtų būti aprašoma apskaitos politika tokio turto ir įsipareigojimų, kurių įmonė neturi ir apie kuriuos nėra atskleidžiama FA aiškinamajame rašte;
- aiškinamojo rašto apskaitos politikos dalyje turėtų būti atskleidžiama nematerialiojo, ilgalaikio materialiojo ir investicinio turto įvertinimo būdai, jeigu įmonė tokio turto turi. Taip pat reikėtų nurodyti finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų įvertinimo būdus ir metodus, nurodyti atsargų apskaitos, įkainojimo ir parduotų prekių ar produkcijos savikainos nustatymo būdus;
- jei įmonė turi investicinio turto, aiškinamojo rašto apskaitos politikos dalyje turėtų būti nurodoma, kaip ji vertina investicinį turtą – įsigijimo savikaina ar tikrąja verte. Taip pat turėtų būti nurodoma, į kokius veiksnius atsižvelgiama pasirenkant investicinio turto apskaitos būdą, kaip nustatoma jo tikroji vertė, kuo vadovautasi nustatant tikrąją vertę, jei nėra aktyviosios rinkos.

Sudarant FA rinkinį aiškinamasis raštas rengiamas vadovaujantis 6-ojo VAS skyriaus Aiškinamojo rašto pastabos nuostatomis. Kadangi 6-ojo VAS atskleidimų reikalavimai aiškinamajame rašte MĮ skiriasi nuo atskleidimų reikalavimų VDI, analizuojant aiškinamųjų raštų pastabų dalies pateiktų duomenų kokybę vertinama įmonių pateikta informacija apie:

- esminių klaidų taisymą, reikšmingus apskaitos politikos pakeitimus, duomenų perklasifikavimą ir kt.;
- ilgalaikį nematerialųjį turtą (amortizacijos skaičiavimo metodai, naudingo tarnavimo laikas, įsigijimo arba pasigaminimo (sukūrimo) savikaina laikotarpio pradžioje ir pabaigoje, nurašyto turto vertė ir t. t.);
- ilgalaikį materialųjį turtą (nusidėvėjimo skaičiavimo metodai, naudingo tarnavimo laikas, įsigijimo (pasigaminimo) savikaina ataskaitinio laikotarpio pradžioje ir pabaigoje, per ataskaitinį laikotarpį įsigyto ir perleisto turto vertė ir t. t.);
- kiekvienos nematerialiojo ir ilgalaikio materialiojo turto grupės nuvertėjimą;
- kiekvieną pagal lizingo (finansinės nuomos) sutartį gauto veikloje naudojamo turto grupę;
- patronuojamąją ir (ar) asocijuotąją įmonę, jei patronuojanti įmonė nesudaro konsoliduotųjų finansinių ataskaitų;
- finansinį turtą ir finansinius įsipareigojimus;
- išvestines finansines priemones;
- atsargas (nukainojimo iki grynosios galimo realizavimo vertės suma, atsargų vertė, pripažinta pardavimo savikainos sąnaudomis ir t. t.);
- biologinį turtą;
- įstatinį kapitalą;
- dotacijas ir subsidijas;
- ilgalaikį atlygį darbuotojams pagal apibrėžtų įmokų ir išmokų planus;
- pajamas, sąnaudas, užsienio valiutų kursų pokyčius, pelno mokesčių;
- statybos ir kitas ilgalaikes sutartis;
- atidėjinius, neapibrėžtuosius įsipareigojimus ir turtą, pobalansinius įvykius;
- jungtinę veiklą;
- partnerystės sutartis;
- reikšmingus finansinių ataskaitų straipsnius (įmonės balanso, pelno (nuostolių), nuosavo kapitalo pokyčių ir pinigų srautų ataskaitų kitos sumos, kurios gali turėti įtakos finansinių ataskaitų informacijos vartotojų priimamiems sprendimams);
- susijusius asmenis;
- verslo įsigijimą.

Pateikiamas grafinis MĮ (13 pav.) ir VDI (14 pav.) FA rinkinių pastabų dalies atitikties palyginimas 6-ojo VAS nuostatomis atlikus analizę už 2016, 2017, 2018 ir 2019 metus. Grafiniame FA rinkinių pastabų dalies atitikties palyginime 6-ojo VAS nuostatomis pateikiami tik tie atskleidimai, apie kuriuos buvo pateikta informacija įmonių aiškinamuosiuose raštuose.